

for Hingste og nu ogsaa for Tyre, altsaa overført Systemet paa Kvæget. Det er dertil, jeg for Øjeblikket har en Bevilling paa Husdyrloven. Der har rejst sig en enkelt Stemme, nemlig det ærede Medlem, og maaske nogle andre, det huster jeg ikke, for at gaa en anden Vej; men det tvivler jeg om, at man vil kunne faa Tilslutning til af Rigsdagen, og det er mig endnu tvivlsomt, om man kan faa Tilslutning dertil fra Landbrugets Side. Men det Spørgsmaal kan bringes under Debat, da der foreligger Forslag fra Tinget til en Revision af Husdyrloven; der kan man tage Spørgsmaalet op, hvis man ønsker det. Som jagt, Spørgsmaalet blev optaget for nogle Aar siden ved en Forhandling her i Salen af det ærede Medlem, og jeg nævnte den Gang, at Synspunktet hidtil har været, at man skulde gaa en anden Vej; kommer man imidlertid til at gaa Stutterivejen, kunde jeg maaske ogsaa gaa med dertil, men jeg nærer megen Tvivl om, at det vil lykkes, at komme frem ad den Vej.

Med Hensyn til Bornholm har jeg allerede nævnt de Spørgsmaal, som det her kommer an paa, og jeg mener altsaa at kunne forbigaa den nu.

Der var et Par ærede Medlemmer, det ærede 7de Medlem for 2den Kreds (Høst) og det ærede 7de Medlem for 1ste Kreds (Knudshøj), som talte om Isbryder-spørgsmaalet, hvert fra sit Synspunkt, jeg kan vel sige den ene nærmest fra et helsingørsk, og den anden nærmest fra et kjøbenhavnsk Synspunkt, og det kan jeg godt forstaa. Ærede Medlemmer ville vide, at der paa Finansloven staar 2 Bevillinger til 2 isbrydende Skibe, og jeg har udtalt mig udføreligt derom i Folketinget. Naar det Materiale bliver bevilget, bliver der mere Materiel til Raadighed end hidtil, og man vil ganske sikkert kunne gaa ud over sine pligtige Postrouter og hjælpe noget til andet Steds. At man kommer til at stationere en stærkere Kraft i Helsingør, tvivler jeg ikke om; og at denne Kraft kan anvendes ud over Helsingør, ude i Kattegat og ogsaa mellem Kjøbenhavn og Helsingør, det er en given Sag. Det Spørgsmaal, om man kan holde Renden mellem Kjøbenhavn og Helsingør aaben, er endnu næppe grundigt og tilstrækkeligt besvaret. Det lykkedes for nogle Dage siden, men kun kort. Renden holdtes nemlig kun aaben en Dag, saa kom Tøbruddet og Stormen, og Forholdene vekslede saa hurtigt, at Renden blev uden Betydning. I Winter har der været saadanne Forhold, at man vistnok i alt Fald i nogen Tid, i en 8—14 Dage kunde have holdt en Rende

aaben, men det er umuligt forud at sige, om det kan lade sig gøre, og det er lige saa umuligt at sige, om Skibene kunne benytte den. I og for sig er det en meget passende Opgave for Staten at hjælpe noget i den Retning, for saa vidt man har Kraft dertil, og det vil man vistnok ogsaa være villig til; men om det er rigtigt at nære alt for store Forventninger dertil, er et andet Spørgsmaal. Det har vist sig, hvilke overordentlige Kansseligheder, der ere forbundne med Issejladsen, og hvor rustet man maa være, og fordi isbrydende Skibe kunne sejle, er det ikke sikkert, at andre Skibe kunne gøre det, og heller ikke altid forsvarligt, at lade dem sejle; men jeg maa give det ærede 7de Medlem fra Kjøbenhavn (Knudshøj) Ret i, at for saa vidt Kjøbenhavns Havn kan holdes aaben, er det bedre for Kjøbenhavn end for den at ty til Helsingør. Imidlertid for saa vidt Kjøbenhavns Havn lukker sig, uagtet al Møje man har gjort for at holde den aaben, vilde det dog være heldigt for Kjøbenhavn subsidiært at have en Havn at ty til i Helsingør. Det er noget, man maa gøre andet Steds i Landet; hele Fyn og Sjælland ere jo undertiden henviste til Esbjerg Havn. Helsingørs Havn er jo ingenlunde altid sikker under alle Forhold, men ganske vist mere tilgængelig end Kjøbenhavns, som Regel. Der er tale om mange andre tilfældige Router, Router, der veksle; dertil har jeg mindre Tro; jeg ser meget godt, at naar man tilbyder Hjælp et Sted, vil Kravet ogsaa lyde andre Steder fra, og derfor fastholder jeg det Standpunkt, at forpligte sig kan man ikke, man kan kun hjælpe; for saa vidt Evne dertil er til Stede, det vil sige, for saa vidt Materiale dertil kan skaffes til Beje, og for saa vidt det er muligt at gaa til Sejladsen. Jeg antager ogsaa, at man efterhaanden vil enes om, at det er det eneste Standpunkt, Staten kan indtage. Man har oprindelig stillet større Krav, men jeg tror, at man maa erkende, at det er det, der kan opnaas.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Goss): Det ærede 2det Medlem for 11te Kreds (Th. Nielsen) udtalte sin Forundring over, at jeg ikke havde søgt at blive af med de 4—5 provisoriske Postere — som han kaldte dem — der pleje at findes paa mit Budget, og som gaa igen. Men det har jo slet ikke været mig muligt. Jeg antager, at det ærede Medlem tænkte paa, at jeg skulde bringe den ud af Verden ved at nedlægge disse Institutioner; men det kan jeg ikke. Jeg kan ikke skaffe Aalborg Latinskole af Vejen eller nedlægge den, jeg kan ikke standse Driften af